

A kiskunhalasi határ rémei már a múlt században is feltűntek

Nem először rémisztgeti kóborló nagymacska híre a halasi tanyavilágot. Ám a régebbi időkben kiderült, hogy egészen más állat ijesztgeti a futóhomok békés népét. Végső István halasi történész napjaink párducsstorija után felidézett néhány történetet a határban egykor lehelkedő fenevadokról.

Tapodi Kálmán

kalman.tapodi@mediaworks.hu

KISKUNHALAS – A pásztorvilágban, a későbbi, pásztortüzeknél elmondott történetekben gyakran keveredett a közönséges farkas és az aranyakál (nádi farkas) alakja. A puszta rémei gyakran támadták a külterületet régebben is. Számos intézkedést igényelt anno is a közigazgatás és a rendvédelem részéről a kártevő ragadozókkal szembeni védekezés. Gyorsan tegyük hozzá, hogy a mai kiskunhalasi határ össze sem hasonlítható a régivel, amely a 20. század elején a történelmi Magyarország ötödik legnagyobb külterülete volt, összesen 112 ezer kataszter hold – fogalmazott Végső István.

Az 1800-as években több alkalommal is közös farkasvadászatot tartottak a

Még a városban is megjelentek a nádi farkasok 1928 telén

Illusztráció: Shutterstock

kiskunsági települések, mert úgy elszaporodtak a ragadozók a határban. Az 1920-as évek végén egészen sok hír szólt farkasok, aranyakálok felbukkanásáról. Még a városban is megjelentek a nádi farkasok 1928 telén – számolt be Végső István, aki hozzátette: persze a riadalom a határban nagyobb volt.

A második világháborút követően sokáig nem lehetett far-

kasról hallani. Újra az 1960-as évek végén pusztított farkas a kunsági határban, akkor Bugacon lőtték ki a ragadozót.

– Aztán 1985 és 1988 között ismét a címlapokon volt Kiskunhalas, majd szinte Bács-Kiskun megye teljes déli része. Ugyanis a közbeszéd szerint „puma” jelent meg a déli országrészben és pusztította a tanyák állatállomá-

nyát. Halason kívül három év alatt számtalan helyen észlelték, látták: Érsekcsanádnál, Kiskőrösnél, Harkakötőnél, Kunfehértónál, Kiskunmajsnál, Balotaszállásnál, Dunapatajnál, Zsanánál, Tajónál, Akasztónál is. Először azonban a halasi határban jelent meg 1985 decemberében a „puma” – idézte a történeteket Végső István.

Hetvennél is több ló esett áldozatul

Végső István írásában Nagy Czirok László halasi néprajzkutatót is idézte, aki így számolt be a farkasokhoz kötődő régi esetekről a Lótartás a Kiskunságon című könyvében. „A téli állások közelében a homokbuckás tájakon volt fa elegendő, mert a természet maga is fásított: hordta a szél a pelyhes fa magokat (nyár, fűz), s így a vizek, tavak közelében is növekedtek fák. Az ilyen fás tájakon, kivált téli időben, a farkasok – néha egész csorda farkas – könnyen megközelítette a ménest és gyakran rá is tört.

Az 1760-as évek egyik telén – mint Kerekes Gergely halasi ménesszámadó panasziratában olvasható –, a Duna menti Őrjegekből kiszorult farkascsorda a szarkáspusztai ménest is megtámadta, s 70-nél is több lovat megölt, vagy megsebesített. A farkastámadás ellen pásztortüzekkel védekeztek a csikósok, mert a tüztől félt a farkas. Néha már napközben észrevették a csikósok vagy kutyaik, hogy farkas lehelkedik a közeli erdőszéleken s várja az éj beálltát, hogy támadhasson.”

Végül 1988 júliusában sikerült puskavégre kapni, de nem a pumát, hanem egy farkascsaládot. Halas régi határában, az egykori Fehértópusztán lőtték ki az üldözött vadat. A nagyra nőtt hímfarkas 58 kilós volt, teljes hossza 162 centiméter, metsző fogai 32–35 milliméter hosszúak voltak, az egyik szemén hályog volt. Egy tapasztalt, 66 éves kunfehértói, nyugdíjas erdész, vadász, Tarjányi István bukkant a nyomára a farkas családnak, és számolta fel a „veszélyforrást” 12-es IZS puskájával 15 méterről végzett a fenevaddal.

A nőtény elmenekült a lövöldözés elől. A három farkaskölyök közül egy elpusztult. Az elfogott túlélőket a kecskeméti vadasparkba szállították. A hímfarkas tetemét a Természettudományi Múzeumba vitték. Úgy feltételezték, hogy a farkasok Romániából vagy Jugoszláviából „szökhettek át”. Biztos, ami biztos, 1988 augusztusában farkas hajtóvadászatot szerveztek a kunfehértói határban, ahol még két, 30–30 kilós süldőfarkast kilőttek. Az első „halasi puma” rejtélye ezzel úgy tűnt, hogy megoldódott.